

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 22 april 2005 (02.05)
(OR. en)**

**5597/05
ADD 1**

COPEN 13

ADDENDUM bij het INITIATIEF

van: de Oostenrijkse, de Finse en de Zweedse delegatie

d.d.: 24 januari 2005

Betreft: Ontwerp-kaderbesluit van de Raad inzake het Europees tenuitvoerleggingsbevel
en de overbrenging van gevonniste personen tussen de lidstaten van de EU

Hierbij gaat voor de delegaties de toelichting bij het in hoofde genoemde initiatief.

TOELICHTING

Kaderbesluit

inzake het Europees tenuitvoerleggingsbevel en de overbrenging van gevonnenen personen tussen de lidstaten van de EU

Achtergrond van het voorstel

De Europese Raad van Tampere (1999) was van oordeel dat het beginsel van wederzijdse erkenning de hoeksteen van de justitiële samenwerking binnen de Unie moest worden in zowel burgerlijke als strafzaken. Het beginsel zou zowel voor vonnissen als voor andere beslissingen van rechterlijke autoriteiten dienen te gelden.

In de zitting van 30 november en 1 december 2000 heeft de Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) een programma van maatregelen goedgekeurd om uitvoering te geven aan het beginsel van wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen, waarbij hij zich uitsprak voor een evaluatie van de behoefte aan modernere mechanismen voor wederzijdse erkenning van onherroepelijke veroordelingen tot een vrijheidsstraf (maatregel 14), en er tevens voor pleitte de overbrenging van gevonnenen personen uit te breiden tot personen die hun verblijfplaats hebben in een lidstaat (maatregel 16).

Het Haags Programma ter versterking van vrijheid, veiligheid en recht in de EU roept de lidstaten op het programma van maatregelen, met name op het gebied van de tenuitvoerlegging van onherroepelijke vrijheidsstraffen, te vervolledigen.

In mei 2004 heeft de Europese Commissie een Groenboek over de onderlinge aanpassing, wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties in de Europese Unie ingediend, waarin zij tot de conclusie kwam dat het arsenaal van instrumenten dat tussen de lidstaten van de EU van toepassing is met betrekking tot de erkenning en tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen in andere lidstaten, onvolledig was en voor verbetering vatbaar.

Het belangrijkste instrument voor de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen in de betrekkingen tussen de lidstaten is thans het Verdrag van 21 maart 1983 inzake de overbrenging van gevonnisde personen. Volgens dat Verdrag kan een gevonnisde persoon voor de verdere tenuitvoerlegging van zijn straf alleen worden overgebracht naar de staat waarvan hij onderdaan is, mits hij en de betrokken staat daarmee instemmen. Het aanvullend protocol van 18 december 1997 bij dat Verdrag, dat overbrenging onafhankelijk van de instemming van de gevonnisde persoon onder bepaalde voorwaarden mogelijk maakt, is niet door alle lidstaten bekrachtigd. Geen van beide instrumenten behelst een principiële verplichting tot tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel die in een andere lidstaat is opgelegd, of voorziet in een termijn voor de beslissing over de tenuitvoerlegging of voor de overbrenging van de gevonnisde persoon naar de tenuitvoerleggingsstaat.

Slechts enkele lidstaten hebben het Europees Verdrag van 28 mei 1970 inzake de internationale geldigheid van strafvonnissen bekrachtigd. Volgens dat Verdrag is de instemming van de gevonnisde persoon niet vereist en is de tenuitvoerleggingsstaat verplicht personen die hun gewone verblijfplaats in die staat hebben, te aanvaarden, behoudens enkele weigeringsgronden.

Op grond van bovengenoemde instrumenten van de Raad van Europa kunnen Partijen naar keuze de tenuitvoerlegging van de straf voortzetten, of deze omzetten. De tenuitvoerleggingsstaat de mogelijkheid bieden een vonnis om te zetten lijkt echter onverenigbaar met het beginsel van wederzijdse erkenning dat in de conclusies van Tampere en in het Haags programma is neergelegd.

De voornaamste onderdelen van het voorstel zijn:

- de tenuitvoerleggingsstaat moet onderdanen, permanente verblijfhouders en personen met andere nauwe banden toestaan de door hen opgelopen vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen op het grondgebied van die staat te ondergaan, behoudens enkele weigeringsgronden;
- dubbele strafbaarheid is niet vereist voor veroordelingen wegens bepaalde strafbare feiten die worden genoemd op een lijst welke overeenkomt met de lijst in het Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten (PB L 190 van 18 juli 2002);

- als de gevonnisse persoon zich in de beslissingsstaat bevindt, moet hij indien mogelijk in de gelegenheid worden gesteld zijn mening mondeling of schriftelijk kenbaar te maken voordat een Europees tenuitvoerleggingsbevel wordt gegeven;
- de instemming van de gevonnisse persoon is niet vereist wanneer hij een onderdaan van de tenuitvoerleggingsstaat is of wanneer hij rechtmatig permanent in die staat verblijft;
- de in den vreemde opgelegde onherroepelijke vrijheidsstraf of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel wordt erkend en ten uitvoer gelegd op basis van een formulier (het zogenaamde Europees tenuitvoerleggingsbevel);
- voor de beslissing over het Europees tenuitvoerleggingsbevel en voor de overbrenging van de gevonnisse persoon naar de tenuitvoerleggingsstaat gelden bepaalde termijnen;
- de onherroepelijke vrijheidsstraf of de tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel die door de staat van veroordeling is opgelegd, wordt zonder omzettingsprocedure ten uitvoer gelegd;
- de duur van de straf kan worden aangepast aan de maximumstraf voor een strafbaar feit waarin de wet van de tenuitvoerleggingsstaat voorziet, doch alleen als de sanctie onverenigbaar is met de fundamentele rechtsbeginselen van de tenuitvoerleggingsstaat;
- ingeval de aard van de straf onverenigbaar is met het recht van de tenuitvoerleggingsstaat, kan zij worden aangepast aan de straf of maatregel waarin de nationale wet van de tenuitvoerleggingsstaat voor soortgelijke strafbare feiten voorziet.

Sommige bepalingen van het voorstel zijn ook van toepassing op de tenuitvoerlegging van sancties die zijn opgelegd aan onderdanen van de tenuitvoerleggingsstaat of aan personen die daar verblijven, en die op grond van artikel 5, lid 3, van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel aan de beslissingsstaat zijn overgeleverd op voorwaarde dat zij naar de tenuitvoerleggingsstaat zouden worden teruggebracht om hun sanctie te ondergaan. Hetzelfde geldt voor de gevallen waarin de tenuitvoerleggingsstaat zich op grond van artikel 4, lid 6, van dat Kaderbesluit verbindt tot tenuitvoerlegging van de sanctie waarop het Europees aanhoudingsbevel is gebaseerd. Er zijn vooralsnog geen bepalingen die dergelijke gevallen regelen.

Dit initiatief brengt de voltooiing van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht weer een flinke stap dichterbij. Het initiatief moet de reclassering van de dader bevorderen, want maatregelen voor diens reclassering kunnen met beter gevolg worden genomen in een staat waarvan hij de taal begrijpt en waarmee hij nauwe banden heeft. Als gevonniste personen sociale contacten kunnen hebben met familieleden en vrienden, kunnen zij zich beter voorbereiden op hun terugkeer in de maatschappij. Reclassering van de gevonniste persoon is er niet gebaat bij indien hij zijn vonnis moet uitzitten in een vreemd land dat hij, nadat hij zijn straf heeft ondergaan, wellicht toch zal moeten verlaten op grond van een uitzettingsbevel. Als de gevonniste persoon snel wordt overgebracht naar het land waarvan hij onderdaan is of waar hij permanent verblijft, neemt de kans toe dat hij met succes in de maatschappij kan terugkeren.

Rechtsgrondslag

Het voorstel is gebaseerd op artikel 31, lid 1, onder a), en artikel 34, lid 2, onder b), van het EU-Verdrag. Artikel 31, lid 1, onder a), voorziet in "het vergemakkelijken en bespoedigen van de samenwerking tussen de bevoegde ministeries en de justitiële of gelijkwaardige autoriteiten van de lidstaten ... met betrekking tot procedures en de tenuitvoerlegging van beslissingen." Op grond van artikel 34, lid 2, onder b), kan de Raad "kaderbesluiten aannemen voor de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten."

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 bevat definities van de voornaamste begrippen die in het ontwerp-kaderbesluit worden gebruikt. Uit de definitie van "Europees tenuitvoerleggingsbevel" volgt dat de beslissingsautoriteit niet noodzakelijk een justitiële autoriteit hoeft te zijn. Wel moet de sanctie die op grond van het Europees tenuitvoerleggingsbevel ten uitvoer moet worden gelegd, door een rechter van de beslissingsstaat zijn gegeven.

De definitie van "sanctie" is gebaseerd op artikel 1, onder a), van het Verdrag van de Raad van Europa van 1983. Hieronder vallen niet alleen vrijheidsstraffen, maar ook tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen die zijn opgelegd aan personen die op grond van hun geestelijke toestand niet strafrechtelijk verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor hun daden.

Uit hoofde van artikel 2 moeten de lidstaten het secretariaat-generaal van de Raad meedelen welke autoriteiten bevoegd zijn. Vervolgens informeert het secretariaat-generaal de andere lidstaten en de Commissie. Een dergelijke bepaling is nodig omdat de autoriteiten op grond van artikel 4, lid 4, rechtstreeks met elkaar in contact moeten kunnen treden. Bedoeling van de rechtstreekse toezending van het bevel aan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat is te vermijden dat er vertraging ontstaat doordat het bevel via een centrale autoriteit moet worden toegezonden. Het betekent echter dat er een kleine kans bestaat, dat men zich van autoriteit vergist. Daarom kunnen de lidstaten één of meer centrale autoriteiten aanwijzen die Europese tenuitvoerleggingsbevelen toezenden en in ontvangst nemen en die de bevoegde autoriteiten bijstaan.

In artikel 3 wordt aangegeven dat het kaderbesluit betrekking heeft op de tenuitvoerlegging, in de tenuitvoerleggingsstaat, van sancties die door een rechter van de beslissingsstaat zijn opgelegd aan natuurlijke personen, ongeacht of met de tenuitvoerlegging reeds een begin is gemaakt en of de betrokkene zich nog in de beslissingsstaat, dan wel reeds in de tenuitvoerleggingsstaat bevindt.

In lid 3, onder a), wordt nader bepaald welke bepalingen van het kaderbesluit van toepassing zijn op de tenuitvoerlegging van sancties die zijn opgelegd aan onderdanen van de tenuitvoerleggingsstaat of aan personen die daar verblijven, als de tenuitvoerleggingsstaat hun overlevering aan de beslissingsstaat op grond van artikel 5, lid 3, van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel afhankelijk had gesteld van de voorwaarde dat de betrokkenen zouden worden teruggezonden naar de tenuitvoerleggingsstaat om daar hun straf te ondergaan. Op dat stuk bestaat er thans een juridisch vacuüm.

Ook in het geval waarin de tenuitvoerleggingsstaat zich op grond van artikel 4, lid 6, van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel verbindt tot tenuitvoerlegging van de sanctie waarop het aanhoudingsbevel is gebaseerd, zijn er thans geen corresponderende bepalingen die in overeenstemming zijn met het beginsel van wederzijdse erkenning. Daarom wordt in lid 3, onder b), van het onderhavige ontwerp bepaald dat sommige bepalingen van het Kaderbesluit in voornoemd geval van toepassing zijn.

Artikel 4 bevat criteria voor de toezending van een Europees tenuitvoerleggingsbevel aan de tenuitvoerleggingsstaat. De natuurlijke persoon aan wie de sanctie is opgelegd, moet:

- onderdaan zijn van de lidstaat in kwestie, of
- rechtmatig permanent in die lidstaat verblijven, of

- andere nauwe banden met die lidstaat hebben.

Wat de *andere nauwe banden* met de tenuitvoerleggingsstaat betreft, is de toezending van een Europees tenuitvoerleggingsbevel - in afwijking van de algemene regel (artikel 5) - alleen mogelijk met de instemming van de gevonnisse persoon. Op die manier moet worden vermeden dat een lidstaat om tenuitvoerlegging van een Europees tenuitvoerleggingsbevel wordt verzocht op de grond dat in die lidstaat bijvoorbeeld familieleden van de gevonnisse persoon verblijven waarmee deze echter geen contact heeft.

Om te vermijden dat het Europees tenuitvoerleggingsbevel wordt toegezonden aan een lidstaat waarmee de gevonnisse persoon geen nauwe banden heeft, wordt in artikel 4, lid 2, bepaald dat als de gevonnisse persoon rechtmatig permanent in de beslissingsstaat verblijft, het tenuitvoerleggingsbevel niet wordt toegezonden, tenzij de gevonnisse persoon met de overbrenging instemt of indien hij krachtens de beslissing die aan het Europees tenuitvoerleggingsbevel ten grondslag ligt, hoe dan ook uit de beslissingsstaat zou zijn uitgewezen na daar zijn sanctie te hebben ondergaan. Deze bepaling is geïnspireerd op artikel 3, lid 1, van het Protocol van 1997.

De in artikel 4 vervatte criteria om een lidstaat te kunnen aanmerken als tenuitvoerleggingsstaat, moeten worden gelezen in samenhang met artikel 5 en artikel 9, lid 1, onder g). Overeenkomstig eerstgenoemde bepaling moet een gevonnisse persoon indien mogelijk in de gelegenheid worden gesteld zijn mening kenbaar te maken voordat een Europees tenuitvoerleggingsbevel wordt gegeven, mits hij zich in de beslissingsstaat bevindt. Die mening moet in overweging worden genomen bij de beslissing of het Europees tenuitvoerleggingsbevel wordt gegeven, en zo ja aan welke tenuitvoerleggingsstaat het dient te worden toegezonden. Krachtens laatstgenoemde bepaling kan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat weigeren het Europees tenuitvoerleggingsbevel te erkennen of ten uitvoer te leggen als de gevonnisse persoon niet het staatsburgerschap van de tenuitvoerleggingsstaat bezit, niet rechtmatig permanent in die staat verblijft, en er evenmin nauwe banden mee heeft.

Het feit dat, naast een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel op grond van het feit dat aan het Europees tenuitvoerleggingsbevel ten grondslag ligt, ook een boete werd opgelegd die nog niet door de gevonnisse persoon is betaald, staat niet in de weg aan toezending van een Europees tenuitvoerleggingsbevel. Voor de tenuitvoerlegging van de boete kan de beslissingsstaat gebruik maken van het Kaderbesluit van de Raad van 24 februari 2005 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties. Dit blijkt onrechtstreeks uit artikel 4, lid 3.

Voorts wordt in artikel 4 het rechtstreekse contact tussen de bevoegde autoriteiten geregeld. Ook wordt toegelicht hoe kan worden achterhaald welke autoriteit in de tenuitvoerleggingsstaat bevoegd is, bijvoorbeeld via de contactpunten van het Europees justitieel netwerk. Daarnaast wordt bepaald dat het Europees tenuitvoerleggingsbevel niet alleen over de post, maar ook per telefax of per e-mail kan worden toegezonden.

Conform artikel 5 is de instemming van de gevonneniste persoon niet vereist voor de toezending van een Europees tenuitvoerleggingsbevel, behoudens wanneer het bevel gebaseerd is op de andere nauwe banden van de gevonneniste persoon met de tenuitvoerleggingsstaat. De persoon moet echter in kennis worden gesteld van de gevolgen van zijn overbrenging naar de tenuitvoerleggingsstaat en, als hij zich nog steeds in de beslissingsstaat bevindt, moet hij indien mogelijk in de gelegenheid worden gesteld zijn mening (mondeling dan wel schriftelijk) kenbaar te maken. Die mening moet in overweging worden genomen bij de beslissing of het Europees tenuitvoerleggingsbevel wordt gegeven, en zo ja aan welke tenuitvoerleggingsstaat het wordt toegezonden.

Artikel 6 bepaalt dat het Europees tenuitvoerleggingsbevel de in het formulier in de bijlage bedoelde informatie moet bevatten en dat het, als hoofdregel, in de officiële taal of een van de officiële talen van de tenuitvoerleggingsstaat moet worden vertaald.

Artikel 7 noemt de strafbare feiten die, indien zij in de beslissingsstaat strafbaar zijn gesteld met een maximumstraf van ten minste drie jaar, tot erkenning en tenuitvoerlegging van het Europees tenuitvoerleggingsbevel leiden zonder toetsing van de dubbele strafbaarheid.

De lijst van strafbare feiten is die van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel en van het Kaderbesluit van de Raad van 22 juli 2003 inzake de tenuitvoerlegging in de Europese Unie van beslissingen tot bevrozing van voorwerpen of bewijsstukken (PB L 196 van 2.8.2003).

In lid 3 wordt aangegeven dat de tenuitvoerleggingsstaat de erkenning en tenuitvoerlegging van een Europees tenuitvoerleggingsbevel voor andere strafbare feiten afhankelijk kan stellen van dubbele strafbaarheid.

Krachtens artikel 8 is de bevoegde autoriteit in de tenuitvoerleggingsstaat verplicht het Europees tenuitvoerleggingsbevel zonder verdere formaliteiten te erkennen en het, behoudens de weigeringsgronden in artikel 9, ten uitvoer te leggen. Hieruit volgt dat in de tenuitvoerleggingsstaat in beginsel geen aanpassingsprocedure kan worden gevoerd. Een dergelijke procedure zou niet in overeenstemming zijn met het beginsel van wederzijdse erkenning. De bevoegde autoriteit in de tenuitvoerleggingsstaat kan aanpassing van de sanctie alleen in de navolgende gevallen overwegen:

- als de *duur* van de sanctie niet verenigbaar is met de fundamentele rechtsbeginselen van de tenuitvoerleggingsstaat. Dat kan het geval zijn als in de beslissingsstaat een levenslange straf werd opgelegd, terwijl een dergelijke veroordeling onverenigbaar is met de fundamentele rechtsbeginselen van de tenuitvoerleggingsstaat. In dat geval kan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat de sanctie aanpassen aan het maximum voor een strafbaar feit waarin de wet van die staat voorziet;
- als de *aard* van de sanctie niet verenigbaar is met het recht van de tenuitvoerleggingsstaat. In dat geval kan de bevoegde autoriteit van die staat de sanctie aanpassen aan de straf of maatregel die volgens zijn eigen wet voor soortgelijke strafbare feiten is voorgeschreven. De straf of maatregel moet zoveel mogelijk overeenkomen met de sanctie die in de beslissingsstaat werd opgelegd. Deze bepaling is geïnspireerd op artikel 10, lid 2, van het Verdrag van 1983.

Als erkenning of tenuitvoerlegging van het Europees tenuitvoerleggingsbevel gedeeltelijk wordt geweigerd bij gebrek aan dubbele strafbaarheid, kan de bevoegde autoriteit in de tenuitvoerleggingsstaat de sanctie niet zelf aanpassen. In plaats daarvan moet contact worden opgenomen met de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat teneinde advies in te winnen over de vraag welk deel van de sanctie betrekking heeft op de feiten die onder de weigering vallen. Pas na ontvangst van die informatie kan het door de beslissingsstaat aangegeven deel in mindering worden gebracht op de sanctie.

Artikel 9 geeft aan op welke gronden de tenuitvoerleggingsstaat kan weigeren de beslissing te erkennen of ten uitvoer te leggen. Deze gronden zijn:

- lid 1, onder a): het *ne bis in idem*-beginsel;

- lid 1, onder b): het ontbreken van dubbele strafbaarheid in de gevallen waarin het feit waarop het Europees tenuitvoerleggingsbevel betrekking heeft, niet een in artikel 7, lid 1, genoemd strafbaar feit uitmaakt;
- lid 1, onder c): de tenuitvoerlegging van de beslissing is naar het recht van de tenuitvoerleggingsstaat verjaard, voorzover de tenuitvoerleggingsstaat rechtsmacht heeft over het feit waarop het Europees tenuitvoerleggingsbevel betrekking heeft;
- lid 1, onder d): het ontbreken van strafrechtelijke verantwoordelijkheid naar het recht van de tenuitvoerleggingsstaat vanwege de leeftijd van de gevonnisse persoon;
- lid 1, onder e): op het tijdstip waarop het Europees tenuitvoerleggingsbevel door de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat werd ontvangen, moeten nog minder dan 4 maanden van de sanctie worden ondergaan;
- lid 1, onder f): de beslissing is bij verstek gewezen, voorzover de gevonnisse persoon niet persoonlijk is gedagvaard of niet anderszins in kennis is gesteld van het tijdstip en de plaats van de procedure, dan wel dat hij een bevoegde autoriteit er niet van in kennis heeft gesteld dat hij de beslissing niet betwist. De gevonnisse persoon kan echter toch instemmen met de toezending van het Europees tenuitvoerleggingsbevel;
- lid 1, onder g): de gevonnisse persoon bezit niet het staatsburgerschap van de tenuitvoerleggingsstaat, verblijft niet rechtmatig permanent in die staat, en heeft er evenmin nauwe banden mee.

In de in lid 1, onder a), f) en g) bedoelde gevallen moet de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat, voordat zij beslist een Europees tenuitvoerleggingsbevel niet te erkennen of niet ten uitvoer te leggen, een overlegprocedure uitvoeren, waarbij de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat verzocht kan worden aanvullende gegevens te verstrekken.

In artikel 10 is de termijn vastgesteld voor de beslissing of het Europees tenuitvoerleggingsbevel ten uitvoer zal worden gelegd. Volgens dit artikel beslist de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat uiterlijk binnen 3 weken na ontvangst van het Europees tenuitvoerleggingsbevel of zij dit bevel ten uitvoer legt. Om de nodige flexibiliteit te waarborgen bevat lid 2 echter een uitzondering voor niet nader bepaalde "uitzonderlijke gevallen". In dergelijke gevallen moet de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat daarvan onverwijld in kennis worden gesteld.

Artikel 11 gaat over de overbrenging van gevonniste personen tegen wie een Europees tenuitvoerleggingsbevel is gegeven, naar de tenuitvoerleggingsstaat. Het schrijft voor dat de persoon niet later dan 2 weken na de beslissing betreffende de tenuitvoerlegging van het Europees tenuitvoerleggingsbevel moet worden overgebracht. Van deze termijn kan alleen in de volgende gevallen worden afgeweken:

- als de overbrenging binnen de voorgeschreven termijn door onvoorziene omstandigheden niet mogelijk is;
- als de overbrenging - bij wijze van uitzondering - tijdelijk wordt opgeschort om ernstige humanitaire redenen, met name indien de overbrenging het leven of de gezondheid van de betrokkene in gevaar zou kunnen brengen. Een soortgelijke bepaling staat in artikel 23, lid 4, van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel.

Artikel 12 gaat over de voorgeschreven inhoud van een verzoek om doortocht van een gevonniste persoon die naar de tenuitvoerleggingsstaat wordt overgebracht, over het grondgebied van een lidstaat, en geeft aan dat een dergelijk verzoek ook per telefax of e-mail kan worden gedaan.

Een beslissing op het verzoek om doortocht moet binnen één week na ontvangst van het verzoek worden genomen.

Een verzoek om doortocht is niet vereist wanneer het vervoer door de lucht plaatsvindt en er geen tussenlanding is voorzien. In geval van een onvoorziene tussenlanding moeten de in lid 1 bedoelde gegevens echter worden verstrekt.

Volgens artikel 13 wordt de tenuitvoerlegging beheerst door de wet van de tenuitvoerleggingsstaat. In beginsel geldt dit ook voor de gronden voor voorwaardelijke invrijheidstelling. Om te vermijden dat een gevonniste persoon onmiddellijk na zijn overbrenging naar de tenuitvoerleggingsstaat in vrijheid wordt gesteld, bepaalt lid 3 dat voorwaardelijke invrijheidstelling in die staat alleen kan worden toegekend indien de gevonniste persoon in de beslissingsstaat en de tenuitvoerleggingsstaat in totaal ten minste de helft van de sanctie heeft ondergaan, tenzij door de beslissingsstaat en de tenuitvoerleggingsstaat anders is overeengekomen.

In de beslissing tot voorwaardelijke invrijheidstelling, die in beginsel overeenkomstig de wet van de tenuitvoerleggingsstaat moet worden genomen, moet tevens rekening worden gehouden met de bepalingen van nationaal recht van de beslissingsstaat - zoals aangegeven in het Europees tenuitvoerleggingsbevel - op grond waarvan de gevonnenste persoon op een bepaald ogenblik recht heeft op voorwaardelijke invrijheidstelling. In dat verband zijn niet alle bepalingen van de beslissingsstaat inzake voorwaardelijke invrijheidstelling relevant, alleen de bepalingen die de gevonnenste persoon op een bepaald tijdstip het recht geven op voorwaardelijke invrijheidstelling. Dit biedt de tenuitvoerleggingsstaat de mogelijkheid om in zijn beslissing tot voorwaardelijke invrijheidstelling rekening te houden met een eventuele eerdere voorwaardelijke invrijheidstelling die toegekend zou zijn indien de tenuitvoerlegging van de veroordeling niet was overgebracht.

Artikel 14 bevat een specialiteitsbepaling volgens welke een persoon die naar de tenuitvoerleggingsstaat is overgebracht, niet kan worden vervolgd, berecht of anderszins van zijn vrijheid beroofd wegens enig ander vóór de overbrenging gepleegd feit dan dat welk de reden tot de overbrenging is geweest.

Lid 2 noemt de gevallen waarin het specialiteitsbeginsel niet van toepassing is. Een soortgelijke bepaling staat in artikel 27, lid 3, van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel. Opgemerkt zij dat de juristen-vertalers de formulering van artikel 14, lid 2, onder d) (althans in de Engelse versie) enigszins hebben gewijzigd. De opstellers van dit voorstel geven de voorkeur aan de oorspronkelijke versie, die overeenkomt met de vastgestelde tekst van artikel 27, lid 3, onder d), van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel.

Lid 3 bepaalt nader wat de voorgeschreven inhoud is van een verzoek tot toestemming van de beslissingsstaat om een vervolging in te stellen tegen de gevonnenste persoon wegens een feit dat voor zijn overbrenging is gepleegd, en stelt dat de beslissing uiterlijk 30 dagen na ontvangst van het verzoek moet worden genomen. Toestemming moet worden verleend als het strafbare feit waarvoor zij wordt verzocht, kan leiden tot overlevering uit hoofde van het Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel.

Artikel 15 verduidelijkt dat zowel de beslissingsstaat als de tenuitvoerleggingsstaat amnestie of gratie kunnen verlenen. Het is echter alleen de beslissingsstaat die kan beschikken op een verzoek tot herziening van de beslissing waarbij de sanctie is opgelegd waarop het Europees tenuitvoerleggingsbevel betrekking heeft.

Volgens artikel 16 moet de tenuitvoerleggingsstaat de tenuitvoerlegging van de sanctie beëindigen als de beslissingsstaat hem mededeelt dat de sanctie niet langer uitvoerbaar is, bijvoorbeeld wegens amnestie of gratie.

Artikel 17 noemt de gegevens die de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat aan de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat moet meedelen.

Artikel 18 verduidelijkt dat de beslissingsstaat na de overbrenging van de gevonnenste persoon niet mag overgaan tot de verdere tenuitvoerlegging van de sanctie die de grondslag vormt voor een Europees tenuitvoerleggingsbevel. In lid 2 worden de uitzonderingen genoemd, die betrekking hebben op de in artikel 17, onder d) en e), bedoelde gevallen.

Overeenkomstig artikel 19 worden de kosten die voortvloeien uit de toepassing van het Kaderbesluit door de tenuitvoerleggingsstaat gedragen. Dat geldt ook voor de kosten in verband met het vervoer van de gevonnenste persoon naar de tenuitvoerleggingsstaat. De kosten die uitsluitend op het grondgebied van de beslissingsstaat ontstaan, zijn uitgesloten.

Artikel 20 moet het de lidstaten mogelijk maken bestaande regelingen inzake de tenuitvoerlegging van tot vrijheidsbeneming strekkende of beschermende maatregelen te blijven toepassen, voor zover die effectiever zijn dan het nieuwe instrument.

Dergelijke sancties worden in de betrekkingen tussen de lidstaten thans voornamelijk op grond van de volgende overeenkomsten ten uitvoer gelegd:

- het Europees Verdrag van 28 mei 1970 inzake de internationale geldigheid van strafvonnissen;
- het Verdrag van 21 maart 1983 inzake de overbrenging van gevonnenste personen;
- het Aanvullende Protocol van 18 december 1997 bij het Verdrag inzake de overbrenging van gevonnenste personen;
- het Verdrag van tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschappen van 13 november 1991 inzake de tenuitvoerlegging van buitenlandse strafvonnissen;

- Titel III, hoofdstuk 5, van de Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het op 14 juni 1985 te Schengen gesloten akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen.

Deze overeenkomsten voorzien niet in de mogelijkheid om de doelstellingen van dit voorstel uit te breiden of te verruimen en dragen derhalve niet bij tot de verdere vereenvoudiging of vergemakkelijking van de procedures voor de tenuitvoerlegging van sancties in de zin van artikel 20. Daarom moet worden aangenomen dat zij in de betrekkingen tussen de lidstaten op het gebied van de tenuitvoerlegging van sancties zullen worden vervangen door het voorgestelde Kaderbesluit, zodra dat in de nationale wetgevingen is omgezet.

De artikelen 21 en 22 bevatten standaardbepalingen over de uitvoering en de inwerkingtreding van het kaderbesluit.
